

[Gade]

og – i lidt mindre grad, heldigvis – miljøministerens.

Sidste gang denne sag var til debat her i tinget, blev det i høj grad en landbrugsdebat. Nitratforurening er naturligvis ikke kun et landbrugsproblem, men det er det også. Når vi har valgt at lave konkrete forslag, der retter sig mod landbruget, er det, fordi disse ting har med landbruget at gøre. Det er her, det er påkrævet med produktionsomlægninger. Dem skal vi diskutere og ikke putte ind under gulvtæppet ved at sige, at når der kommer en redegørelse, kan vi gå i gang med at diskutere landbrugets produktionsforhold og produktionsomlægninger. Det centrale i den nitratforurening, som handler om grundvandsforurening, er landbrugets produktionsvilkår og produktionsmetoder, og derfor er det naturligvis de ting, vi skal diskutere.

Jeg hørte også på miljøministeren, at han faktisk tilkendegav – og det opfatter jeg da som en god tilkendegivelse – at mange af de ting, der står i SFs beslutningsforslag, kommer igen til sommer. Jeg kan tolke det i den retning, at det, vi har sagt, miljømæssigt faktisk er rigtigt. Det er nødvendigt, hvis vi skal begrænse nitratforureningen i grundvandet. Jeg er valgt et sted, hvor der kommer alarmerende rapporter, og det er den situation, vi skal diskutere. Der er alarmerende rapporter fra Ringkøbing amt. Viborg amt har også alarmerende rapporter om nitratforureningen i grundvandet. Derfor er der ikke tid til at putte en masse forbehold ind her. Derimod er tiden inde til at diskutere de konkrete ting, vi skal gøre.

Modstanden fra landbruget og fra lobbyen herinde har gået på, at man ikke vil have disse faste regler. Jeg er glad for, at der er kommet bevægelse også helt op i landbrugets organisationer, f.eks. da man her i 1984 – selvfølgelig under indtryk af det pres, som SF og andre har været med til at rejse i denne sag – via sit informationskontor har udgivet en brochure om gylle, håndtering og anvendelse. Der siger man f.eks., at lagringskapaciteten for gylle må svare til mindst et halvt års gylleproduktion. Ja vel, så langt er man nået i nogle af landbrugets organisationer. Det er noget, der koster penge, ja vel, men det er netop noget af det, vi siger i vores beslutningsforslag at vi må stille som et krav. Landbruget har erkendt – men hr. Søn-

derby har ikke erkendt – at det er nødvendigt. Venstres repræsentanter har ikke erkendt det, men de mennesker, der har brugt tid og energi på at sætte sig ind i disse ting, og som har forstået, at landbruget ikke må komme helt bagud i denne diskussion, har forstået, at det koster penge. Det er et forhold, vi også har taget højde for i vores forslag. Det var et punkt, hvor miljøministeren kritiserede os sidste gang, idet han sagde, at problemet jo kunne være, at når landbruget var i krise, så havde landbruget svært ved at finansiere disse ting. Derfor har vi denne gang faktisk foretaget et par ændringer, og nu skal jeg nævne den ene. Vi siger: ja men så lader vi det offentlige betale disse miljøforbedringer mod, at det offentlige går ind med pant i ejendommen. Det betyder, at vi kan gennemføre disse miljøforanstaltninger. Vi kan vedtage dem og føre dem igennem uden at blokeres af de helt reelle problemer, der findes i landbruget i dag.

I morgen får vi en landbrugsdebat her i salen, men det er beklæmmende, at den debat, som handler om landbrugets udvikling de næste 10 år, næsten ikke inddrager miljøspørgsmål. Jeg må sige, at der var langt mere forståelse i de bemærkninger, som miljøministeren kom med i sit indlæg. Det vil jeg så glæde mig over.

Jeg vil til sidst sige, at det her haster, og det haster også at få sagt til landbruget – ikke som et overfald på landbruget, men til landbruget som den fornemste miljøvogter – at disse ændringer er absolut nødvendige, og derfor kan det ikke hjælpe kun at gå og tale om de økonomiske betragtninger og alle de vanskeligheder, der kan opstå i den sammenhæng. De er absolut nødvendige, hvis vi skal begrænse nitratforureningen og sikre drikkevand, der er i orden sundhedsmæssigt.

(Kort bemærkning).

Sønderby (V):

Nu begyndte hr. Gade med den melodi igen, at vi kun snakkede økonomi. Så er vi igen ovre i det ønske, som fru Jytte Hilden havde, at nu skulle de grønne markere sig. Alle de, der snakker om økonomi, er ikke grønne; de må være blå eller sådan noget, for røde er vi i hvert fald ikke, det garanterer jeg for. Det er, ligesom om man helt springer over økonomien, og det kan jeg godt forstå,